

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglasa
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Naše zaveznitvo s Francijo

Včeraj je bil v Parizu v navzočnosti predsednika jugoslovenske vlade ter predstavnikov Francije podpisan dokument, s katerim se vnovič podaljšuje prijateljska pogodba med Francijo in Jugoslavijo iz leta 1927. Ta dogodek je tako pomemben, da zbujajo pozornost vseh evropskih vodilnih sil. Ta podpis je bil sicer gola formalnost, toda o tem dogodku se znova poživljajo spomini na vse ono, kar nas s tako evidentno prirodnostjo, tako blestečo tradicijo in s tolikim čustvenim zanosom veže z našo veliko prijateljico in zaveznico na zapadu. Niso tukaj interesi, materialne dobrine, ki bi narekivale takšno politiko. Priroda, zgodovina sta ustvarili neporušne vezi, preko katerih ne more nobeden državnik.

Pariz je bil edina evropska prestolnica, ki je ob prvih sicer preuranjenih poročilih o kosovski bitki prisostvoval Tedeumu v notrdamski cerkvi za zmago srbskega orožja proti Turkom. Od te prve postaje, na kateri srečujemo simpatije, ki vežejo južno slovanski rod z velikim francoskim narodom, se neprekinjeno nadaljujejo svetle točke prijateljskih, zavezniških stikov. Peter A. Zrinjski je imel svoje stike z uglednimi Francozi, skušajoč dobiti pomoč od Ludvika XIV. proti Avstriji. Ideja Ilirije, prva konkretna idejna etapa k osvoboditvi Jugoslovenov, je vznikla na francoskih tleh. Naš veliki prosvetitelj Dositej Obradović se obrača na vodilne francoske kroge, ki jim tolmači nujno potrebo ustanovitve jugoslovenske države. Hrvatski punitar Evgen Kvaternik ima stike s Parizom, prav tako vsi vodilni srbski državniki od zatona prejšnjega stoletja pa do današnjega dne.

Prijateljstvo in zvesto zaveznitvo s Francijo ne izhaja iz popisane papirja. Čvrsto je zasidrano v srcih vseh nas. Bilo bi nesmiselno in kratkovidno, če bi hoteli mimo tega dejstva, ki sta ga ustvarila priroda in zgodovina. Jugoslavija se ustvarjala ob močnem deležu zveste prijateljstva velikega francoskega naroda. Ko so hrabri srbski borci po albanski katastrofi morali zapuščati svojo domovino, tedaj jih je Francija sprejemala ne kot zaveznica, ampak kot prava druga domovina, kot dobrohotna druga mati.

Jugoslavija sicer lahko živi v dobrih, korektnih miroljubnih odnošajih z vsemi svojimi sosedi. Toda ti odnošaji ne smejo priti nikdar v neskladje s francoskim zaveznitvom, ki je vzvišeno nad vsem, kar bi nam mogli nuditi drugi, izvzemši se samo prekaljeno in v težkih preizkušnjah izkazano bratsko zvestobo češkoslovaškega naroda. S Francijo in Češkoslovaško nas veže nekaj, kar je mnogo, mnogo več kakor gola korektnost ali dobrohotno razpoloženje.

Včerajšnji podpis pomembnega dokumenta prijateljske zvestobe v Parizu pa ne osvetljuje samo čvrsto usidranih tradicionalnih odnošajev med Francijo in Jugoslavijo, ampak je pomen tega dogodka v sedanjih situaciji širši velikopoteznejši. To prijateljstvo in zaveznitvo služi namreč predvsem ohranitvi miru na osnovi obstoječega reda, ohranitvi varnosti in stalnosti. Je to služba načelom miroljubnega motrenja odnošajev z vsemi državami, kolikor in kadar gre za zajamčenje mirovnega stanja v Evropi. Takšni krepi, nedvoumni povdarki miroljubnosti so zlasti potrebni v današnji evropski politični situaciji, ko ni nikomur dano, da bi točno mogel predvideti, na kakšnem koncu sveta utegne

Diplomacija gasi preteči vojni požar

LONDON, 13. oktobra. »Daily Mail« priobčuje izjavo, ki jo je dal njegovemu pariškemu poročevalcu zunanji francoski minister Delbos: »Italijanski odgovor ni izpolnil naših pričakovanj. Forma italijanske note ni sicer agresivna in se more smatrati kot konfliktantna, vendar moramo v tem trenutku v akcijo, ker se ne sme več rušiti politika nevmešavanja. V tukajšnjih krogih se čujejo najrazličnejše kombinacije, ki naj pogasijo preteči požar. Obravnavajo se tri možnosti: 1. Sklicanje poslaniške konference v Londonu. 2. Sklicanje konference petih sil, in sicer Francije, Anglije, Italije, Nemčije in sovjetske Rusije. 3. Izdela se akcijski program, ki naj se predloži londonskemu nevtralizirnemu odboru. Program bi se moral obravnavati v pospešenem tempu in bi moral čimprej stopiti v veljavo.

Windsorski vojvoda propagira nove delovne metode

BERLIN, 13. oktobra. Kakor se doznavajo iz zanesljivega vira je obisk Windsorskega vojvode v Nemčiji namenjen predvsem pripravi za velik mednarodni načrt pod motom socialne renesance. Namen te akcije je ustvariti ob sodelovanju z nacionalnimi industrijami posameznih držav boljše delovne pogoje in boljše socialne razmere za delovne množice. K sodelovanju naj bi se pritegnila tudi mednarodna trgovinska zbornica in mednarodna mirova liga, ki namerava izvoliti Windsorskega vojvodo za svojega častnega predsednika. Windsorski vojvoda je sprožil ta načrt ob priliki svojega obiska pri ameriškem industrijcu Bedauxu, kjer so se vršila posvetovanja, ki so jim prisostvovali številni industrijci, predvsem Američani. Ta socialni načrt bo pripravljali Windsorski vojvoda s poučnimi deli in brošurami, ki jih namerava izdati na podlagi svojih izkušenj na

študijskih potovanjih. Po obisku Nemčije se bo vojvodski par vrnil v Pariz in nato v Ameriko, Italijo in Švedsko. Vojvoda je predvsem do tega, da prouči delovne odnose in socialni položaj delovnih množic v demokratičnih in diktatorskih deželah, da bi lahko na tej podlagi izvajal primerne zaključke. Ameriški industrijec Bedaux, čigar delovni sistem znatno vpliva na socialne načrte Windsorskega vojvode in ki je posredoval tudi pri obisku Windsorskega vojvode v Nemčiji, je že stobil v stik z dr. Leyem, vodjo nemške delovne fronte. Obstojata tudi načrt, da se sproži vprašanje zgraditve ogromne tvornice, kjer naj bi se uveljavile delovne metode na podlagi Bedauxovega sistema, ki predstavlja v svojem bistvu prenos v sovjetski Rusiji že uveljavljene Stahanovlieve metode na industriji.

Kitajci izgubljajo vid, dar govora, življenje zaradi japonskih strupenih plinov

LONDON, 13. oktobra. Vojni poročevalec »Daily Telegraph« objavlja posebno poročilo iz Šanghaja. V tem poročilu navaja podatke o prvem uporabljanju strupenih plinov po Japoncih. Med srditim topniškim obstreljevanjem bojnega odseka pri Lotienu so se stvorili nad kitajskimi postojankami mali, sivozeleni oblaki. Kljub lahkemu vetru so ti oblaki obležali še nekaj ur nad kitajskimi jarki. Po pripovedovanju nekaterih kitajskih vojakov, ki so se vrnili iz prednjih jarkov, so se vojakom začele najprej solziti oči, nakar so se pojavile na obrazu in rokah ožgane rane. Plin je

učinkoval tudi na razkrite glave, kjer je uničil in sežgal vse lase do korenin. Ranjenci, ki so jih pripeljali iz tega odseka, so grozovito pohabljeni. Nekaterim manjka koža, večina pa je izgubila vid. Nadaljnja posledica izgube las in kože je, da izgube tovrstni ranjenci dar govora. Japonska oblastva demantirajo uporabo strupenih plinov po svojih četah in izjavljajo, da so vse zastrupitve in opekline vzrok sestavin eksplozivnih snovi. Kitajski strokovnjaki, ki so našli na dehlj izstrelkov sledove strupenega plina, so povabili k pregledu inozemske strokovnjake, da izrečejo svoje mnenje.

Paketi Abesincev na laških letalih

RIM, 13. oktobra. Po semkaj dospelih vesteh je bilo v za njih dneh usmrčenih nad 5000 Abesincev, ki so postali žrtve

bomb italijanskih letalcev. Vesti se na merodajnih mestih niti dementirajo niti potrjujejo.

Japonske kegle na britanske avtomobile

ŠANGHAI, 13. oktobra. Trije avtomobili, ki so last tukajšnjega britanskega poslaništva, so bili na vožnji iz Nankinga v Šanghaj pred strojničnega obstreljevanja šestih letal. Zatrjujejo, da gre za

japonska letala. Japonci so objavili komunikacije, v katerem pravijo, da niso prejel nikakšnega poročila, da bodo vozili avtomobili v smeri Šanghaja.

Generalni konzul USA umorjen

BEIRUT, 13. oktobra. Generalni konzul Združenih držav ameriških je bil po danes ali jutri zažareti iskra, ki lahko v trenutku zajame ves svet v silovitem svetovnem požaru.

Gospodarske beležke

Na torkov živinjski sejem v Mariboru dne 12. t. m. je bilo prignanih: 8 konjev, 15 bikov, 120 volov, 494 krav in 14 telet, skupno 651 komadov. Povprečne prodajne cene so bile naslednje: debeli voli od 4.60—6 din, poldebili voli 3.75 do 5.50, plemenski voli 3.40—4.75, biki za klanje 3.50—5, klavne krave debele 4 do 4.75, plemenske krave 3.25—4, krave za klobasarje 2.25—3.60, molzne krave 3.25 do 4, breje krave 3.10—3.60, mlada živina 4—5.50, teleta 5—6.75 za komad. Prodanih je bilo 424 komadov. Mesne cene: volovsko meso I. vrste 10—12, volovsko meso II. vrste 8—10, meso bikov, krav in telic 6—12, telečje meso I. vrste 10 do 12, telečje meso II. vrste 8—10, svinjsko meso sveže od 10—14 din za kg.

Vprašanje osrednje Zadrzne banke v smislu čl. 108 novega zadrzne zakonika se živahno obravnava v naših gospodarskih krogih, ki opozarjajo na nevarnosti centralizacije zadrzne denarja, ker bi pokrajinske zadrzne banke ne imele nikakšnih privilegijev in bi radi tega ne mogle konkurirati z osrednjo zadrzno banko v Beogradu.

Koliko znaša letošnji pridelek koruze v Jugoslaviji. Po statističnih podatkih kmetijskega ministrstva smo pridelali letos 53,5 milijona metrskih stotov koruze. Pridelek koruze je večji kakor v vseh prejšnjih letih, ne samo po svoji količini, temveč tudi po povprečnem pridelku na hektar, ki je prvokrat prekoračil 20 metrskih stotov. V dravski banovini smo pridelali 585.000 metrskih stotov koruze, to je 14 metrskih stotov na hektar.

Vozne olajšave za trgovske potnike. Kakor poročajo iz Beograda so na merodajnem mestu pripravili osnutek odredbe, po kateri naj bi se z letom 1938 priznala članom združenja trgovskih potnikov polovična voznina za II. in III. razred potniških in brzih vlakov.

Proizvodnja sladkorja v Evropi. V tisoč tonah bi znašala po sedanjih cenitvah proizvodnja sladkorja v posameznih državah: v Angliji 450, v Belgiji 245, v Češkoslovaški 750, v Danski 240, v Franciji 940, v Nizozemski 220, v Italiji 350, v Madžarski 120, v Nemčiji 2150, v Avstriji 150, Švedski 310 in v vseh drugih državah 636, torej skupno v vseh evropskih državah 7.111.000 ton. Pri tem pa Rusija ni šteta. Ruska proizvodnja pa se ceni na 2,1 milijona ton, da znaša celotna sladkorna proizvodnja Evrope (z Rusijo) 9.211.000 ton. Žetev repe se je v posameznih evropskih državah že začela. Zaloga sladkorja so bile v evropskih državah koncem avgusta za 300.000 ton manjše ko lani.

NEMOGOČE!

toda z **Bronchi BONBONI** preprečiti KAŠELJ MOGOČE JE!

Kulturni razgledi

Goye

Naša Ljudska univerza stopa v novo kulturno sezono. Početkom meseca oktobra je bilo prvo otvoritveno predavanje »Po Donavi od Pasave do Črnega morja«.

Drugo predavanje, ki smo ga slišali v novi sezoni, nas je seznanilo z znamenitim španskim slikarjem Francesco Goye.

Da se kaže pri nas tako nepoznavanje najpreprostejših gospodarskih pojmov in temeljev gospodarskega življenja, ni nič čudnega, če pomislimo, da ni niti ena ura v vsej srednji šoli posvečena gospodarstvu domače države, kaj šele da bi se obravnavala gospodarska vprašanja v splošnem.

Tečaj se bo pričel v drugi polovici oktobra in bo trajal predvidoma kake tri do štiri mesece. Predavanja, zvezana z diskusijo, bi se vršila enkrat tedensko. Predavatelj bodo obdelali v glavnih obrisih razvoj gospodarstva od prvih začetkov preko antičnega in fevdalnega do modernega.

K sodelovanju je Ljudska univerza povabila nekatere svoje že znane predavatelje, kot so prof. Baš in Stupan, poleg teh pa še vrsto drugih, ki se ukvarjajo s temi vprašanji, kot dr. V. Rapotec E. Jesih, dr. J. Humar in še nekateri.

Posestne spremembe. Mestna občina mariborska je prodala kemotehniku Josipu Heinrichu 766 m² veliko parcelo v magdalenskem predmestju za 22.980 dinarjev.

hu, brez znancev in prijateljev. Nezlomljivi duh je prodril v stvarnost. Pred seboj vidi španski narod, ki išče izhoda in ne ve, ne kod ne kam. Trpki sarkazem in ironija sta zaključni akord: Vizija zla in zločina ter krvavi gverilski ples. Goye je tisti, ki daje španskemu narodu tudi danes upanje na boljše življenje na njegovi zemlji.

Mariborske in okoljske novice

Gospodarska vprašanja v Ljudski univerzi

Ze v prejšnjih letih je Ljudska univerza prirejela predavanja iz narodnega gospodarstva, ki so našla med občinstvom mnogo zanimanja. Interes za te probleme je razumljiv, če upoštevamo, da so ravno gospodarska vprašanja ona, okrog katerih se suče vsa današnja politika in ostali dogodki našega vsakdanjega življenja.

Čudno se zdi našim ljudem, ko čitajo, da je panika na njujorški borzi bila signal veliki gospodarski krizi, ali da je usoda francoske vlade odvisna od nihanja franka. Ne morejo si predstavljati, kako je mogla kratka naredba angleške vlade o ukinitvi zlatega standarda funta pretresti vse evropske finance, in kako je to, da je cena naše pšenice odvisna od vremena v Argentini ali v Združenih državah.

Da se kaže pri nas tako nepoznavanje najpreprostejših gospodarskih pojmov in temeljev gospodarskega življenja, ni nič čudnega, če pomislimo, da ni niti ena ura v vsej srednji šoli posvečena gospodarstvu domače države, kaj šele da bi se obravnavala gospodarska vprašanja v splošnem.

Nezadostnost izobrazbe v tem pogledu je začutila tudi že naša uprava, ki je priredila za srednješolske profesorje posebni narodno-gospodarski tečaj v Ljubljani. V Mariboru se je odločila Ljudska univerza, da bo priredila tak tečaj in s tem ustregla ponovno izraženi želji občinstva.

K sodelovanju je Ljudska univerza povabila nekatere svoje že znane predavatelje, kot so prof. Baš in Stupan, poleg teh pa še vrsto drugih, ki se ukvarjajo s temi vprašanji, kot dr. V. Rapotec E. Jesih, dr. J. Humar in še nekateri. Tečaj bo v celoti obsegal kakih 15 ur. Vse nadaljnje informacije morejo dobiti interesi pri odbornikih Ljudske univerze.

Posestne spremembe. Mestna občina mariborska je prodala kemotehniku Josipu Heinrichu 766 m² veliko parcelo v magdalenskem predmestju za 22.980 dinarjev. — Prav tako je mestna občina prodala v magdalenskem predmestju parcelo, brez znancev in prijateljev. Nezlomljivi duh je prodril v stvarnost.

hu, brez znancev in prijateljev. Nezlomljivi duh je prodril v stvarnost. Pred seboj vidi španski narod, ki išče izhoda in ne ve, ne kod ne kam. Trpki sarkazem in ironija sta zaključni akord: Vizija zla in zločina ter krvavi gverilski ples. Goye je tisti, ki daje španskemu narodu tudi danes upanje na boljše življenje na njegovi zemlji.

Kino

Kino »Union«. »Grad Vogelöd«, velfilm krasne vsebine, naravnih posnetkov. Carola Höhn, Hans Stüwe.

708 m² veliko parcelo Leopoldu Homšku za 15.576 dinarjev.

Česki tečaj za šolnike priredi tudi letos Pedagoška centrala v Mariboru pod vodstvom prof. g. Jana Šedivjaja. Tečaj je sicer nadaljevanje lanskega tečaja, vendar bo prirejen tako, da bo možen obisk tudi začetnikom.

Obrtniški tečaj. V Mariboru se je pričel nov tečaj mojstrskih izpitnih predavanj, ki ga obiskuje 68 udeležencev, samih rokodelskih pomočnikov in pomočnic ter mladil. mojstrov.

Soboto 16. in nedeljo 17. poslovljal večer Zaharovih pevcev v mali kazinski dvorani ob pogrnjenih mizah. Vstopnine ni!

Privatna plesna šola Simončič. Pričetek spopolnjevanega tečaja v petek dne 15. t. m. ob 21. uri, Gosposka 20/1.

Izlet na svetovno lovsko razstavo v Berlinu. Lovsko društvo v Mariboru organizira v sodelovanju s »Putnikom« v času od 6. do 16. novembra izlet s posebnim vlakom na svetovno lovsko razstavo v Berlinu.

Prav posebej se bo prikazal postanek in razvoj sodobnega kapitalističnega sistema, njegove tehnike in organizacije. Pojasnila se bodo vprašanja svobodnega in vezanega gospodarstva, organizacija industrije, trgovine in kredita, vloga in pomen denarja, poslovanje borz, mednarodnega denarnega prometa itd.

Prostovoljna gasilska četa v Mariboru sprejema za jesenski tečaj gasilskih pripravnikov in reševalcev nove člane do 31. oktobra 1937. Radi sprejema naj se interesi zglasijo v četini pisarni na Koroški cesti 12 med uradnimi urami.

Lizol... V samomorilnem namenu je izpila večjo količino lizola 22letna Edita N. v Vreclj-Rotovji ulici 2 v Novi vasi.

Zaga je zgorela posestniku Egidiju Altbauerju v Recenjaku pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Zgorelo je vse pohištvo ter obleke in trpi Altbauer okoli 10.000 dinarjev škode.

Zaga je zgorela posestniku Egidiju Altbauerju v Recenjaku pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Zgorelo je vse pohištvo ter obleke in trpi Altbauer okoli 10.000 dinarjev škode.

»Plesalka« v kehl. Mariborska policija je aretirala 29letno Margareto Vukovo, ki je osumljena raznih tatvin in goljufij, ki jih je izvršila v Celju in drugih mestih

Pravo sredstvo

Modra teta pravi: Za perilo in za otroke bi bilo najboljše

SCHICHTOVO MILO JELEN kajti to je pravo sredstvo za pranje!

naše ožje domovine. Povsod se je izdajala za plesalko ter je svoje »oboževalce« lajšala za čedne penenze.

Naredna gledališča

Sreda, 13. oktobra ob 20. uri: »Revizor«. Red D.

Četrtek, 14. oktobra ob 20. uri: »Marija Stuart«. Red B.

Petek, 15. oktobra: Zaprto.

Sobota, 16. oktobra ob 20. uri: »Najboljša ideja tete Olge«. Red D.

»Trije vaški svetniki«, priljubljena ljudska komedija, ki je tudi koncem lanske sezone zopet jako ugajala in vzbujala mnogo smeha, se v kratkem zopet ponovi.

Abonentj reda D dobe svojo prvo letošnjo predstavo danes, v sredo 13. t. m. Vprizori se imenitna ruska komedija »Revizor«, ki jo je mariborsko gledališče naštudiralo ob 100letnici, kar jo je Gogolj napisal.

Pobreeške novice

Poročila sta se g. Janko Zemljč, kaznilniški paznik v Mariboru, in gđc. Ela Duhova. Zasebnica na Pobrežju, Nova ulica 8. Bilo srečno!

Sokol je imel v nedeljo trgateg z veselico, ki je v vsakem oziru uspela. Razvila se je neprisljuna zabava in je posebno mladina prišla na svoj račun.

Nočna ptička. K zadevni notici pod tem naslovom v »Večerniku« z dne 4. t. m. nam sporočajo, da ni v tej notici navedeni A. Keber, ki je v smislu informacij doma iz Ruš, identičen s čevljarijem Josipom Kebrom, stanujočim na Tržaški cesti 1.

